

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 25. december 2017

Kirkedag: Juledag/B

Tekst:

1 Mos 1,1-5; 1 Joh 4,7-11; Joh 1,1-14

Salmer:

LL: 119 * 120 * 98 * 125 * 104,5 * 112

”Han har ordet i sin magt!” Det kan man sige om et menneske, der mestrer sproget og kan tale, så andre kan forstå og på en sådan måde, at andre ikke kan lade være at handle efter det, forholde sig til det. At have ordet i sin magt er at kunne tale på en sådan måde, at det man siger bliver til det sagte. Det giver mening. Det fører til handling og holdning. Ordet skaber, hvad det nævner, for nu at tale lidt bibelsk; men dermed også lede tanken hen på en helt anden sammenhæng.

Skabelsesberetningen, hvis indledning, vi hørte som den første læsning i dag, og som evangeliet også har hentet sin inspiration fra, taler netop om det skabende ord, Ordet, der skaber, hvad det nævner.

Ordet er Guds udtryksform. I Ordet lader Gud Herren sig se. Han, som i skabelsen svævede som en Ånd over vandene, usynlig, Han giver sig til kende i Ordet, der lyder. Ordet er Gud, og Gud er i Ordet. Det Ord, som kom til verden i menneske-skikkelse i Jesus-barnet i krybben. Han er Ordet, Guds-Ordet. Og som Ordet er Guds udtryksform, således er Jesus Guds udtryksform. Hvad Jesus er, er Gud Herren. Som Jesus er, er Gud Herren, og således har det været fra begyndelsen. Jesus er det guddommelige, livgivende og skabende Ord.

Det første Ordet skabte var lyset. Det var sådan set meget naturligt, ellers havde det ikke været så let at se alt det andet i skaberværket. Men lys er ikke bare en kilde til fordrivelse af mørket, lys er også liv. Lys er livsnødvendigt for os. Uden lys lever vi ikke bare i mørke, vi dør ganske enkelt. Ordet skabte det livgivende lys, og derfor behøver Ordet ikke hele tiden lyde, for livet er i lyset.

Johannes har også fanget det med lyset. Men, hvor mørket i skabelsesberetningen er adskillelsen af dagenes lys, er mørket i Johannesevangeliet syndens og dødens mørke i mennesker. Men fra skabelsens morgen er det set, at lys fordriver mørke, og nu, siger Johannes, er det lys kommet til verden, som også skal fordrive mørket i sind og tanker og dødens mørke i verden. Og Johannes har også forstået, at Ordet er livet, og livet er i lyset. Derfor er han, der er kommet, også lyset. Livslyset. Lyset til oplysning i ethvert menneske, ikke for ethvert menneske. Skabelsens Ord og lys gav liv til hele skaberværket. Og det blev godt. Nu er Ord og lys kommet til det enkelte menneske, og de greb det ikke, begreb det ikke. De tog ikke imod. Ordet og lyset er Guds udtryksformer, og derfor er Jesus, barnet i Betlehems krybbe, livet, for livet er i Ordet og lyset.

Ordet og lyset tog skikkelse, køds skikkelse. Som mennesket en gang blev skabt i kød og blod, således udtrykker Gud Herren sig nu i menneske-køds skikkelse. Mennesket blev skabt i Guds billede, så det lignede. Jesus er Guds billede, og ligner menneskets skikkelse. Ordet blev kød – og tog bolig iblandt os. Og vi forstod det ikke, vi tog os ikke af det.

At Ord og lys og liv var i begyndelsen, kan være svært at begribe. Ordet er magten, lyset er det synlige, og livet er livsånde og det åndelige. Faderen, Sønnen og Helligånden.

Sådan var Gud Herren i begyndelsen, sådan er Gud Herren, og sådan vil Gud Herren være i al evighed.

I den filosofiske verden er der intet mærkeligt i at guddommeliggøre Ord, lys og liv. Der er intet mærkeligt og uforståeligt i, at det guddommelige Ord har magt, gør sig synligt i lyset og giver liv i ånden. I den tid og til de mennesker, Johannes skriver sit evangelium, var det helt normalt at tænke således om livets store spørgsmål, om det guddommelige i livet. Det er nemt at forholde sig til dette, også fordi vi kender til fra vort eget liv, at ord har magt; vi kender til lysets livgivende og mørke-fordrivende magt, og vi kender til livet og dets ånde-nød, ånds-nødvendighed. For filosofen ligger dette lige til højrebenet. Og blandt mindre tænksomme mennesker, da tilbad man lyset, bøjede sig for, hvad man kaldte guddomsordet og frygtede åndemagterne, og man ikklædte de enkelte elementer hver sin adskilte gudedragt. Og det er faktisk ikke, fordi det har ændret sig så meget siden.

Derfor er mennesker lidt undskyldt, at de ikke straks falder på halen og ser alle filosofiske gåde opklaret og forklaret i det helt enkle, at hele guddomsfylden ligger i et lille barn i en krybbe i Betlehem. Barnet er guddomsfyldens udtryksbillede. Billedet er Gud.

Men når nu Johannes så fortæller, at dette barn er Gud og Guds udtryksform, så er der ikke længere nogle undskyldninger for ikke at se og tro. Derfor har vi heller ikke nogle undskyldninger for ikke at tro Jesus som Gud Herrens udtryksbillede. Der er nogle, der har set ham, som har fortalt, at Han er. Vi har hans ord som voksen for, at Han er Ordet, lyset og livet, Gud. Vi har derfor ingen undskyldning for ikke at tro. Vi har forklaringer: Vi vil ikke tro, men ingen undskyldninger.

Der er en anden ting i Johannes' ord, det er værd at tage med sig. ”Men alle dem, der tog imod ham, gav han ret til at blive Guds børn, dem, der tror på hans navn...” Alle, der tog imod og tror. Der står ikke, at alle dem, der forstod. Der står ”tog imod”. Der er faktisk flere ting, jeg ikke forstår ved Gud. Jeg forstår ikke, hvordan et brød og en smule vin kan være Jesu legeme og blod rakt til os som syndernes forladelse i nadveren. Jeg forstår ikke, hvordan brød og vin og legeme og blod kan være, hvad det hver især er og alligevel være i et. Jeg forstår heller ikke, hvordan tre håndfulde vand kan gøre det underværk, at jeg er genfødt i Guds rige. Jeg forstår det ikke. Men jeg har Guds ord for, at sådan er det. Guds ord, sammen med noget synliggørelse, og med Ånden til at formidle det til tro. Og det eneste jeg kan gøre er at sige, at det er sådan, fordi Gud siger det, og så tage imod det, som Gud siger. Men jeg forstår det ikke. Og jeg er glad for, at jeg ikke skal forstå Guds kærlighed og nåde, før jeg kan skjule mig i den. Jeg forstår ikke Gud. Og jeg er glad for, at jeg ikke skal forstå, men blot kan tro.

Jeg forstår i bund og grund ikke Ordet. Jeg forstår ikke lysets livgivende magt. Jeg forstår ikke Åndens livgivende indgydelse af tro, håb og kærlighed. Men jeg kan se, at når Ordet, lyset og livet får sit udtryksbillede i barnet i krybben i Betlehem, så får jeg lov at se hele Guds herlighed.

Krybberummet bliver til en himmelsal. Krybbebarnet et kongebarn. Et æsels ædetrug bliver en seng til et kongebarn. Og ethvert menneske, som bøjer sig for dette barn, bøjer sig for Den treenige Gud Herren, som var i begyndelsen, er og altid vil være. Og ethvert menneske, der ikke kan andet end tage imod og tro, vil blive opøjet til at være et Guds barn.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen